

FACT SHEET

Cirkulární Sken Praha

Za poslední dobu se v nejvyšších kruzích Prahy začalo dít něco nevídaného. Na pořadu dne je cirkulární ekonomika a diskutuje se o několika projektech, do kterých se Praha může pustit. Jedním z nich je i plán pro uzavřený tok biomasy, který zahrnuje sběr organických odpadů a výstavbu bioplynové stanice pro výrobu biopaliva bioCNG. A to vše díky jednomu povedenému projektu.

CIRKULÁRNÍ
HUB PRAHA

T A
Č R

Informační list byl sestaven v rámci projektu číslo TL01000317 s názvem "ODPAD ZDROJEM neboli uplatnění nových metod výzkumu pro rozvoj cirkulární ekonomiky v ČR", který je spolufinancován se státní podporou Technologické agentury ČR v rámci Programu ÉTA.

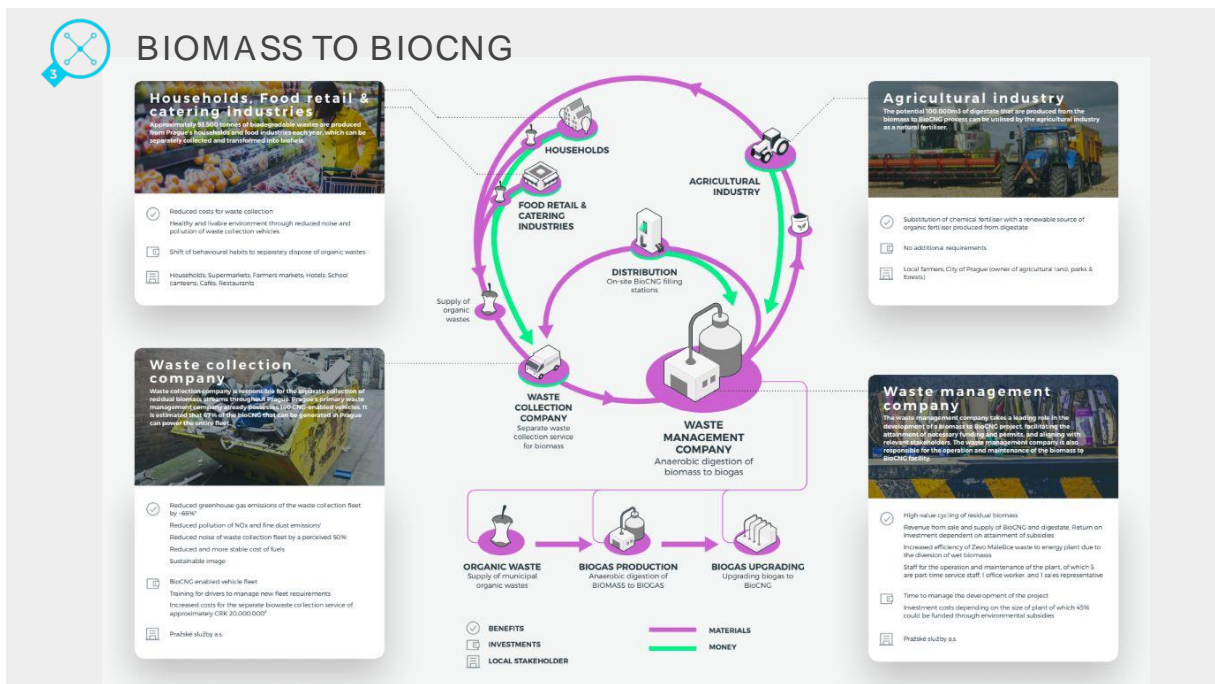
O Skenu

Tato změna v Praze přišla díky projektu Cirkulární sken Praha. Jeho cílem bylo vytvořit vizi pro přechod města na cirkulární ekonomiku a identifikovat cesty, jak při tom vytvořit nové podnikatelské příležitosti a snížit negativní dopad na životní prostředí.

Cirkulární sken Praha na konci března oficiálně skončil, ale jak už titulek článku napovídá, cesta Prahy k cirkulární ekonomice tím teprve nabírá na obrátkách. Praha má nyní dobrý přehled o materiálových tocích a jasnou vizi se 30 návrhy, jak je lidově řečeno zcirkulovat.

Na pořadu dne je například Radou hl.m. Prahy schválený záměr o výstavbě bioplynové stanice pro organický odpad Pražanů, která by ekologickým a lokálně vyprodukovaným palivem mohla pohánět všech 720 automobilů Pražských služeb, a ještě by zbylo pro 61 autobusů MHD či dodávky do sítě. Institut Cirkulární Ekonomiky (INCIEN) momentálně zpracovává studii, která záměr plně zkoumá, a tým expertů INCIEN, náměstka primátora Petra Hlubučka a Pražských služeb a.s. během posledního měsíce vyrazil i za inspirací do Osla a do Vídně.

„Praha v současnosti nemá zařízení na efektivní využití biologicky rozložitelných odpadů, které tvoří významné množství produkovaného odpadu na území Prahy. Kompostovat můžeme jen část těchto odpadů. Právě bioplynová stanice je zařízení, které využije obrovský energetický a materiálový potenciál bioodpadu,“ říká náměstek primátora Petr Hlubuček a doplňuje: „Tento záměr plně zapadá do konceptu cirkulární ekonomiky, ve kterém město pracuje s odpady jako se zdrojem. Cirkulární ekonomiku chceme dále rozvíjet. Usilujeme o předcházení vzniku odpadů a vyšší podíl jejich recyklace. Již dnes v Praze na skládce končí méně než 10 procent odpadů.“

Navržení pilotního projektu pro uzavřený cyklus biomasy na území hl.m.Prahy.

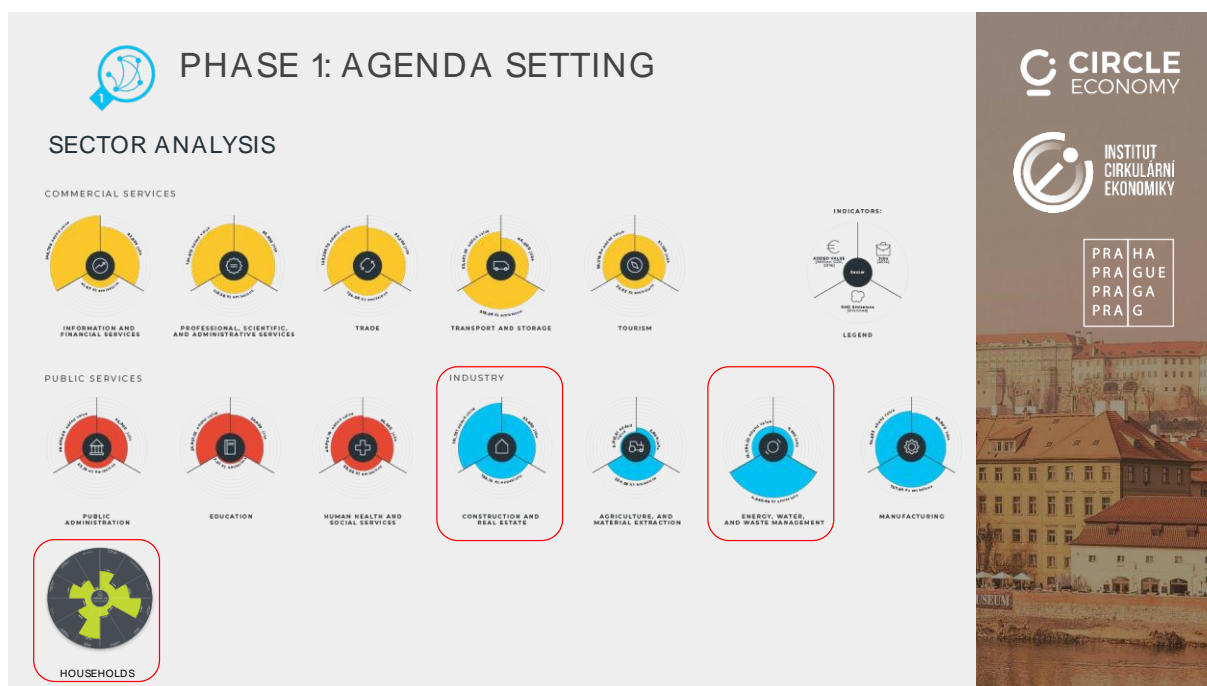
Na projektu od května roku 2018 intenzivně pracoval INCIEN ve spolupráci s prestižní nizozemskou organizací Circle Economy, která Sken dělala už například v Amsterdamu, Bruselu, Glasgow, ale i v Číně nebo USA. Na projektu se zároveň podílela pracovní skupina složená ze zástupců Hlavního města Prahy, Institutu plánování a rozvoje, Pražských služeb, Direct People, a dalších dvaceti organizací a expertů z privátního a neziskového sektoru.

Projekty tohoto typu jsou důležité, protože města budou při transformaci na cirkulární ekonomiku hrát klíčovou roli. Více než 50 % světové populace nyní žije ve městech. Města jsou zodpovědná za více než dvě třetiny světové energetické spotřeby, 70 % emisí skleníkových plynů a produkují 1,3 miliardy tun odpadu ročně. Avšak rostoucí urbanizace vyvolává potřebu většího počtu pracovních míst, míst pro bydlení, dopravu, energii, vodu a potraviny, což situaci nijak nepřidává. Tyto skutečnosti dělají města ideálním místem a klíčovým bodem pro inovace a změnu.

Jak to celé funguje?

Jak to tedy celé funguje? Cirkulární Sken je rozdělen na 3 hlavní fáze, které na sebe navazují:

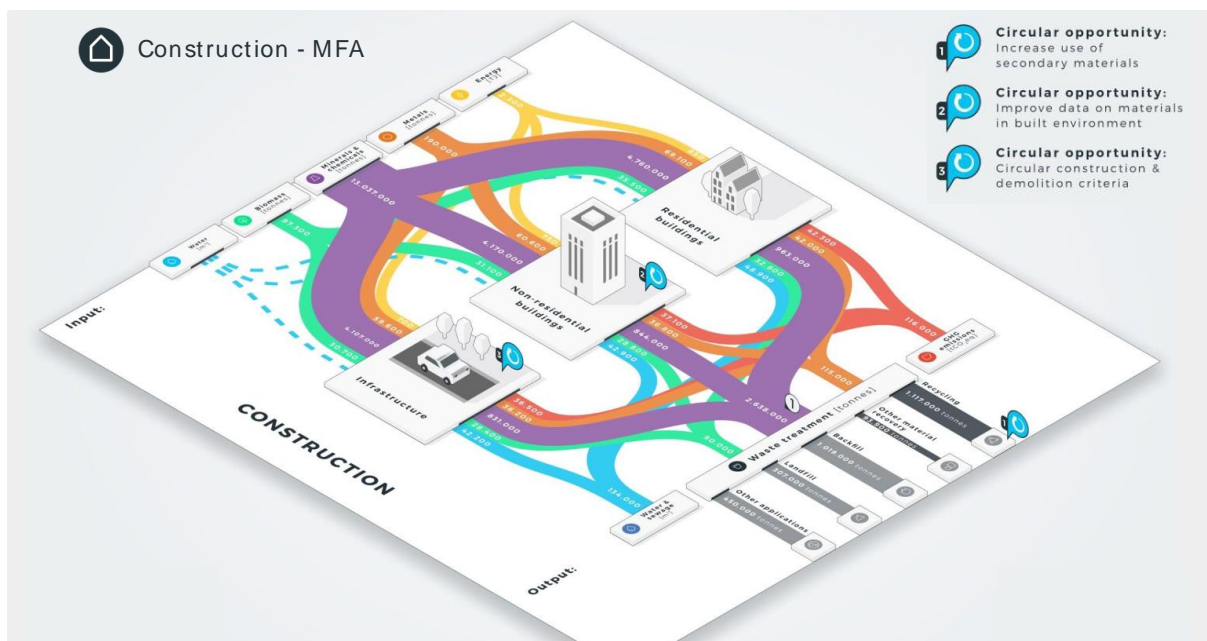
1. Mapování důležitých sektorů Prahy z hlediska ekonomických a environmentálních dopadů,
2. analýza materiálových toků ve vybraných sektorech, které jsou pro vedení města nejdůležitější,
3. vytipování 30 strategií a výběr těch nejslibnějších za účelem příprav pilotních projektů.

Fáze 1: mapování místních sektorů a jejich dopadů na tvorbu pracovních míst, HDP a emise CO2. Červeně značené rámečky ukazují, že vybrané prioritní sektory byly stavebnictví, domácnosti, a hospodaření města s odpady, energií a vodou (anglicky Utilities).

Na základě těchto kroků, sérií workshopů a rozhovorů s desítkami firem je pak možné navrhnout několik ambiciózních pilotních projektů. Ty však díky kvalitnímu zapojení zúčastněných stran nejsou přijímány s nezájmem, ale stojí za nimi data, a reálný zájem města, a důležitých aktérů, kteří jsou k realizaci projektu nezbytní. Od začátku bylo cílem vytvořit zase další studii do šuplíku, ale něco hmatatelného, co se může začít realizovat už druhý den.

A to se povedlo. Kromě nedávno oznámeného záměru postavit na území města bioplynovou stanici, je to i plán na vytvoření REUSE center na celém území města, či používat cirkulární zadávání veřejných zakázek ve stavebnictví. Jak totiž analýza materiálových toků zjistila, stavebnictví má zdaleka největší spotřebu materiálů a produkci odpadů v porovnání s ostatními sektory a využívá jen 5–10 % recyklovaných materiálů při nových stavbách. Prostor pro zlepšení z hlediska dopadů na životní prostředí je tím pádem obrovský a zájem soukromých subjektů o téma je velký.

Fáze 2: Graficky znázorněné materiálové toky v sektoru stavebnictví a demolic na území hl.m. Prahy.

Je důležité pracovat na podobných skenech i v dalších městech a krajích v Česku a na Slovensku. Dává to smysl – kromě jasné vize a přehledu o materiálových tocích získá město, kraj nebo region to nejdůležitější. Pochopení, co cirkulární ekonomika může přinést, a rozpracování několika ambiciózních pilotních projektů, které mohou zapojit občany, místní soukromou i neziskovou sféru, a vytvořit zcela nové podnikatelské příležitosti. [Kompletní studie o Cirkulárním skenu Praha je k dispozici zde.](#)

Vedoucí autor Vojtěch Vosecký

Vydáno v květnu 2019, Praha/Brno.

Projekt realizuje BIC Brno

T A
Č R

Informační list byl sestaven v rámci projektu číslo TL01000317 s názvem "ODPAD ZDROJEM neboli uplatnění nových metod výzkumu pro rozvoj cirkulární ekonomiky v ČR", který je spolufinancován se státní podporou Technologické agentury ČR v rámci Programu ÉTA.